

Organ Spółki Wydawniczej — Wychodzi dwa razy na tydzień.

ROK IV | KURYTYBA, DNIA 17 SIERPNI 1923. | Nr. 68.
Adres dla listów: — Curytyba, Caixa Postal 155 — Adres Redakcji: Curytyba, Avenida: Dr. Jayme Reis 115. — Paraná, Brasil.

Table with subscription rates for 'LUD' in various regions: Brazylija, Argentyna, Ameryce Północnej i Kanadzie, Europa, and individual numbers.

NOWA EMIGRACJA DO BRAZYLJI.

(Dokończenie) EMIGRACJA WEOSKA DO BRAZYLJI od lat całych trwa i obecnie. Choć z koalicją razem...

EMIGRACJA ŻYDOWSKA DO BRAZYLJI.

Ta odbywa się po cichu, bez wrzawy i hałasu jak wogóle wszystkie sprawy żydowskie.

Hrabia Damian (Czwiesiątka historyczna z osiemnastego wieku).

35 Niechaj wam ta sbrodota zacięty na smutku jak kamień młyński Niechaj...

Alliance Israelite, by umożliwić im osiedlenie żydów zwłaszcza rosyjskich i polskich. Już i w Kurytybie...

DRAŻLIWOŚĆ BRAZYLJAN.

Objawiła się w całej pełni w São Paulo i to wobec tak licznej kolonii włoskiej. Ruch faszystowski i energia Mussoliniego...

ŚWIAT PARAŃSKI, 1. zeszyt

nowego czasopisma niezmiernie ciekawego i obficie ilustrowanego...

Mój synku drogi, tyś mi jeden pozostał: moja dziewczyna jednak... Co ona powiedziała?... Niech się jasna pani uspokoi...

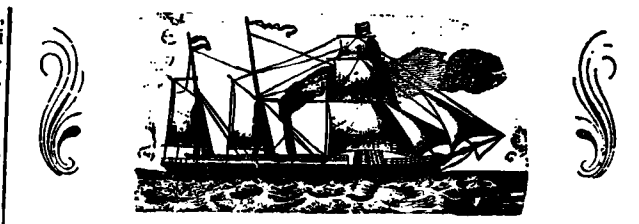
Brazylii, bo wszyscy widzimy, jakiego ogromu pracy dokonali tutaj emigranci europejscy na korzyść nowej ojczyzny...

EMIGRACJA POLSKA DO BRAZYLJI

stanęła i ustąpiła obecnie. Wywołana ojczyzna dała nam nam na razie pewien zasób ziemi na kresach...

ŚWIAT PARAŃSKI, 1. zeszyt nowego czasopisma niezmiernie ciekawego i obficie ilustrowanego...

Lesik powtórzył przeto co powiedział i zniżając się do pani, dodał: — Zdaj mi się, że młody pan hrabia...

Pierwszy polski okręt handlowy „Lwów”

przyjeżdża już na pewno na wody brazylijskie.

OKRĘT „LWÓW” przywozi jedną miłą niespodzianką to jest: WYSTAWĘ RUCHOMĄ artystycznego przemysłu polskiego.

Na tej ruchomej wystawie wpadają w oko przede wszystkim wyroby polskie ze szkła, fajansu; dalej perfumy, mydła i zabawki.

Na rozłożenie tych rzeczy potrzeba obszernej sali. Wystawa rozłożona we wielkich salach miejskich lub hotelewych...

KOMITET PRZYJĘCIA PIERWSZEGO OKRĘTU POLSKIEGO „Lwów”

nie może jeszcze podać szczegółowego programu przywitania. Wyjazd do Parana jest pewny i towarzysza...

DLA PIŁSUDSKIEGO BYŁA ŻOŁNIERKA PARTYJNĄ ZABAWKĄ.

Warszawa 4-go lipca. — Dowiadujemy się, że między mi-

niestrem wojny, gen. Szeptyckim a p. Piłsudskim doszło do narządzenia stosunków na tle życia osobistego.

8. Ocalenie hrabiego.

Pewnego dnia w styczniu roku 1744 chodził po mieście Opolu druciarz Słowak od domu do domu i zachwalał łapki na myszy i szeryfy.

Po niemiecku słońce mówił, lecz po czeresku, po polsku dobrze, bo to języki pokrewne słowackiemu...

kowski) zamieszcza telegram własny z Warszawy następującej treści:

Minister spraw wojskowych generał Szeptycki wysłał do marszałka Piłsudskiego swych sekundantów w osobach generała St. Hallera i generała ogorzelskiego, żądając od p. Piłsudskiego zadośćuczynienia honorowego. Generał Szeptycki uczuł się dotkniętym tonem krytyki, jaką Piłsudski zastosował do rządowego projektu organizacji naczelnych władz wojskowych na posiedzeniu Ścisłej Rady Wojennej. P. Piłsudski wyznaczył swych sekundantów w osobach kpt. Wieniawy-Prigoszowskiego i majora Pristora.

Faktem jest, że p. Piłsudski wyraził się o obecnym rządzie i o gen. Szeptyckim z powodu jego udziału w tym rządzie w słowach wyszczególnionych w tych wyrażeniach. Tędyż wyrażenie formy krytyki chyba nikt i nigdzie dotąd na posiedzeniu jałogoiwiek ośmiata urzędowego nie pozwolił sobie użyć.

Warszawa, 4 go lipca. — Wczoraj urządzili zwoleńnicy Piłsudskiego — postowie z klubu Wyzwolenia, olskiej Partji Socjalistycznej i Dąbskiego, oraz niektórzy pisarze, jak Daniłowski Strug bankiet w Bristolu na cześć Piłsudskiego.

P. Piłsudski podczas tego bankietu wygłosił długą mowę, w której oświadczył, że gdy sobie pomyślał, iż tych panów, którzy obecnie tworzą rząd, jako żołnierzy bronić będzie, zawahał się i doszedł do wniosku, że żołnierzem już być nie może.

W własnym ciągu rozsunął p. Piłsudski opowieść alegoryczną o k. Józefie Poniatowskim, który był także kiedyś wodzem naczelnym wojsk polskich, o spiszowej postaci powalonej w błoto i t. p. Wreszcie zakończył p. r. Gdzieś indziej wodzów naczelnym, którzy zwyciężyli naród czci — u nas niestety jest inaczej.

Autór streszcza przemówienie p. Piłsudskiego na bankiecie w sposób następujący:

Marszałek wygłosił dłuższe przemówienie, pełne gorczy i ciężkich oskarżeń w stosunku do przeciwników politycznych. Piłsudski dał zarys swej dyktury, poczynając od powrotu z Magdeburga. Dalej skarżył się, że wymieszony na najwyższe stanowisko, stał się celem najpotworniejszych insynuacji i opisywany przez potwornego karia (?), wymyślającego niesłychane historie. Oskarżono go, że ukradł insygnia królewskie, że jako naczelny wódz był zdradcy. Piłsudski oświadczył dale, że żadna śmiałość nie może sięgnąć po jego laury wojskowe (?), które im okrył całą Polskę (?).

Wreszcie nieprzyjaciół Piłsudskiego zażądał krwi i zapowiedział, że jeżeli nie przystąpią do podjęcia, to sam sięgnie po siebie. Pomyślał, że tych panów jako żołnierzy bronić będzie, zawahał się w sumieniu i zdecydował, że żołnierzem być nie może.

W znakomitym mówcy, czyni analogię (?) do Józefa Poniatowskiego, który musiał się do błota (?) aby mu następne części oddawać.

Warszawa, 4-go lipca. — Wczoraj o godzinie 9.11 odbył się pojedynek pomiędzy ministrem spraw wojskowych, generałem St. Szeptyckim a byłym szefem sztabu Piłsudskiego. Spotkanie zakończyło się bez rezultatu.

Warszawa, 4 go lipca. — Wczoraj zakończyła Ścisła Rada Wojenna obrady nad projektem rządowej organizacji naczelnych władz wojskowych. W chwili zamknięcia obrad p.

Piłsudski oświadczył, że składa przewodnictwo Rady i pożegnał się z jej członkami.

Wiadomości.

Z POLSKI.

METROPOLITA SZEPTYCKI. Oddział lwowski »Rzeczypospolitej« donosi:

Z wiarogodnego źródła dowiadujemy się, że przyjazd Metropolity Szeptyckiego do Polski nastąpi nie w połowie lipca, lecz później i to tylko w tym wypadku, jeżeli metropolita wyjechał przed przyjazdem zamierzony przez Rząd polski pasterki, w którym da wiarę lojalności wobec państwa polskiego. Według wiadomości z Województwa Metropolita Szeptycki przyjeżdża na podstawie zgody wyrażonej przez Rząd polski pasterki, w którym da wiarę lojalności wobec państwa polskiego.

AGITATORZY RUSCY OKRADLI SWYCH AMERYKANSKICH RODAKÓW.

L w ó w, 22 czerwca. Rusini w ostatnich latach otrzymali ogromne fundusze celem prowadzenia propagandy zbrodniczej przeciwko Polsce. Rusini z Ameryki nadsyłała na ten cel miliardowe sumy. Działają dr. Olesieński zażądał publicznie wyjaśnień, gdzie te sumy się podziały, gdyż komitet zawiadujący temi pieniędzmi nie może w żaden sposób wyrachować się z zebranych sum. (Właściwie tak złodziei, jak i okradzionych rząd polski powinien zamknąć w kryminalne, jako jedną szajkę działającą przeciwko państwu. Przyp. Red.)

ODZYSKANIE MOWY PO 14 LATACH.

Sosnowiec. — Nauczyciel p. Władysław Szafruga, opowiada w jednym z pism, co następuje: Dnia 7-go czerwca o godzinie 10-jej rano, to jest w oktawę Bożego Ciała, Stanisław Dzierżbicki, syn Franciszka — niemowa, urodzony w 1892 roku, przebiegający u gospodarza Stanisława Kiciaka, w wsi Wojkowice Kościelnych od stycznia 1914 roku a przebywający w tym czasie w parafii św. J. w ożarkach do ołtarza Bożego Ciała, przy pierwszym ołtarzu, urządzonym przed szkołą powszechną w tejże wsi, na zapytanie tutejszego kierownika szkoły, Władysława Szafruga, które go nie znał i nie wiedział, że jest niemową, do czego ten piasek wozł, czy do ołtarza, pierwszy raz po latach 14 przemówił: tak, do ołtarza i od tej pory władza normalnie u niego. Stanisław Dzierżbicki do 8-go roku życia mówił i chodził do szkoły. Po wypadku, jaki miał w tymże roku w wsi Truskolasach, powiatu częstochowskiego, na huśtawce, zamienił, aczkolwiek słyszał i piszczał. To trwało lat 14 przy obecnym niezwykle ciężej umowę pętkowicie. Oczywiście wypadek ten wywołał w całej okolicy niezły klętwę.

UNIWERSYTET ŻYDOWSKI NIEMIECKI W LUBIE.

Jak donoszą dzienniki, że wobec uchwały o przyjęciu numerus clausus w uniwersytetach państwowych polskich dla mniejszości narodowych w powojennych okolicznościach, oraz niemieckich powstał projekt założenia w Łodzi uniwersytetu mniejszości narodowych, oczywiście prywatnego. Ma być utworzony sekcyjny komitet dla stworzenia podstaw, na których — po porozumieniu się działaczy politycznych i oświatowych obydwóch narodowości mogłaby powstać wyższe uczelnie żydowo-niemieckie. Wymieniają nawet nazwiska prof. Bau-douin de Courtenay a i prof.

Petrażyckiego, którzy jakoby mieli współdziałać przy tworzeniu poszczególnych wydziałów przyszłej uczelni. Podobno sferę, z których wyszedł powyższy projekt, mają nawiązać kontakt z przedstawicielami Białorusinów i Ukraińców, zamieszkujących na ziemiach Rzeczypospolitej, aby zapewnić sobie ich poparcie dla rozpoczęcia dzieła. Projektodawcy proponują, aby wykłady odbywały się w trzech językach: polskim, niemieckim i żydowskim.

Inicjatorzy utworzenia tej wyższej uczelni dla mniejszości narodowych niemają, że wśród bogatych sfer przemysłowych i handlowych i żydowskich i niemieckich w Łodzi znajdują się dostateczne środki na wybudowanie i wyposażenie w środki naukowe przyszłego uniwersytetu.

RZĄD POLSKI PODEJMIE WALKĘ Z NAJWYMIEKALNIEJ NIEMIECKIEGO.

Warszawa, 25-go czerwca. — Na jednym z najbliższych posiedzeń komitetu ekonomicznego Rady ministrów rozważana miała być sprawa środków zapobiegawczych przeciwko napływowi kapitałów niemieckich, a szczególnie przeciwko akcji grupy Stinnesa na Śląsku. Jak słychać przedstawiciele grupy Stinnesa angażują kapitały w zakładach wyzyskujących bogactwa naturalne Śląska.

NAJSTARSZA KOBIETA W POLSCE. Jest nią niewątpliwie niejaką Ostrowska, służąca w majątku księcia Radziwiłła w Starej Wsi, w województwie lubelskim. Liczy ona obecnie 102 lata, jest jeszcze zupełnie rzeźka, ma dobry słuch. Przed trzema laty tańczyła jeszcze na weselu.

Z Brazylii.

Kurytyba.

Getente i spółnik tutejszej medawno otwartej firmy Carvalho & ia, Rua 15 de Novembro, niejaki Albano Carvalho de Lagarto pojechał za sprawunkami do Europy, zabierając ze sobą 100 kontów a pasywów we firmie zostawił na 150 kontów.

HANDEL HERWA ogarnia powolny zastój w Paranie, zaś handel drzewem wzrasta.

WOWOZYSTWO MUZYCZNE IM. FRYDEWYKA SZOPEŃ.

Unieszła w dziale ogłoszeń obecnego numeru, wezwania na Walne Zebranie w sali Związku na dzień 30-go sierpnia. Pomimo pięknych rezultatów, jakimi założyciele tego towarzystwa, a zwłaszcza P. Korusulowa Miszka, poszczycić się mogą, zaledwie 10 rodaków zapisało się na członków wycieczki. Tak samo mimo ogłoszeń i zachęty, liczbę uczniów na kursie muzyczne i sp. w dziedzinie jest tak znikomą, że praktycznie nie będzie można rozpocząć systematycznej nauki. Simulny to dowódzaniku życia towarzyskiego i solidarności narodowej a nawet niezrozumienia własnego. Wtedy gdy muzyka tak samo może ułatwić lub przynieść zarobek i dać dziecku chleb do ręki. Jeżeli do 30-go sierpnia do dnia Walnego Zebrania nie pomnoży się liczba członków, to założyciele będą zmuszeni rozwiązać towarzystwo i znowu nasza Poloniaurytybska będzie o jedno tak s. tachetne przedsięwzięcie uboższa, a z drugiej strony powiększy to tylko to, że prócz prostych a może ordynarynych zabaw, tańców i balów do rzeczy wyższych nie jesteśmy zdolni. Jakże pod tym względem zawstydzają nas inne narodowe kolonie?

Nol i gotów być zał po nie wozasie i potępienose swary.

SOCIEDADE COMMERCIAL LIMITADA

(Dom Handlowy Polski)

Kupuje

Herva Matte

Caixa Postal 204

BIURO I SKŁADNICA przy ulicy RUA

PEDRO IVO N. 25,

Curityba — Paraná --- Brasil.

INTELIGENTY Z TOWARZYSTWA KOLONJALNEGO W WARSZAWIE

koniecznie chcą zrobić z Parany eldorado (złote pole) dla wszystkich emigrantów z Polski. O ile robotnik lub rolnik znajdzie tu rzeczywiście ciężką pracę w roli wyrobnika, o tyle nic nam niewiadomo o jakichkolwiek ulgach dla emigrantów w obecnej chwili a i Rząd Polski nie zawarł dotychczas z Brazylią żadnego układu emigracyjnego. A już poprostu pojąć niemożemy zachęcania inteligencji do emigracji lub inteligentnych zawodowców jak kupców, inżynierów i to dobrze sytuowanych, którzy teraz tak są w Polsce potrzebni do walki z żydostwem. Do takich, w kolorach różnych przedstawiających Parana, należy były ksiądz Józef Anusz, na którego miodowe polecenia powołują się inteligenci z ostatnich miesięcy, którzy obecnie niemało tu zażywają nędry lub przynajmniej wielkich trudności. Już i tak panuje w Polsce i w Europie fałszywy amerykański pogląd na Brazylię, czego dowodem są rachunki sumnie nam w dolarach wystawiane, a cóż dopiero za szkody może wyrządzić taki chwalec i zwolennik zaśady: «wrzucić go do głębokiej wody a pływać już się sam nauczy».

Ostrzegamy więc już po raz drugi ochotników do emigracji, że Parana nie prowadzi obecnie żadnych pertraktacji emigracyjnych i każdy przyjeżdża tutaj na własną odpowiedzialność i ryzyko.

Rio de Janeiro.

Tutejszy sąd skazał pewnego złodzieja na 15 dni więzienia, lecz na ten wyrok czekał złodziej siedząc w więzieniu aż 6 miesięcy.

Z rokiem 1923 gasną mandaty deputowanych wybranych do Kongresu w 1920 roku. Już obecnie myślą postowie o dyetach, jakie trzeba będzie otrzymać następcom na rok 1923 — 26. Dzielne płace postów będą wynosiły 165\$000 dziennie, a gdyby posiedzenie przedłużono to domagają się za sesję przedłużoną aż 250\$000 dziennie.

São Paulo.

Włosi, tak liczni w tym stanie, podpisali już na 24 miliony fr akcji na budowę telegrafu podmorskiego czyli Kablu z Włoch do południowej Ameryki; a 3 miliony fr przypadają na Włochów z innych stanów.

Rio Grande do Sul

Korusulowa Miszka i zwolennik «Ludu» pisze nam pod dniem 10-go sierpnia z Erechim następujące, gorzkie uwagi o położeniu naszych polskich kolonistów w stanach objętych rewolucją: «Nęda i bieda wśród tutejszych kolonistów przechodzi wszelkie pojęcie. Większa ich część została bez koni bez bydła, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

bierze patrzeć na tych ludzi dziś już nie gospodarzy ale żebraków a rewolucjoniści mszczą się najwięcej na polskich kolonistach, bo wiedzą że żyjemy bez wszelkiej opieki».

Jeśli zważymy, że ogólna liczba robotników rosyjskich wskutek słabego rozwoju przemysłowego Rosji nie przekracza nawet 2 000 000, to statystyka powyższa świadczy, iż proletarijat rosyjski oczekuje pod rąkami bolszewików, straszna katastrofa.

Ze świata.

Rosja.

Władze sowieckie ogłosiły statystykę bezrobotnych, obejmującą 52 z półmilionów miast rosyjskich. — Ze statystyki tej wynika, że liczba bezrobotnych wzrasta bez przerwy. Bezrobotnych Rosja liczyła:

W styczniu 1922 roku 67 tysięcy, w lutym 88,600, w maju 163,400, w sierpniu 208,100, w listopadzie 274 tysięcy; w styczniu 1923 roku 305,984, w lutym 320,307.

Jeśli zważymy, że ogólna liczba robotników rosyjskich wskutek słabego rozwoju przemysłowego Rosji nie przekracza nawet 2 000 000, to statystyka powyższa świadczy, iż proletarijat rosyjski oczekuje pod rąkami bolszewików, straszna katastrofa.

Anglja.

ODRÓZ LLOYD GEORGEA DO KOŁA ŚWIATA.

W październiku Lloyd George udaje się do Kanady. Stamtąd zaś rozpocznie swoją podróż naokoło świata i zwiedzi prócz Stanów Zjednoczonych również Australję oraz Afrykę Południową.

(Przyp. Redakcji. — Starry oszozerca i nieprzyjaciel polski, który nam zgotował plebiscyty, bagno gdańskie i wiele innych trudności, objędzia obecnie świat i wielkie kolonje — dominja angielskie, by dalej szczerze na Francję i jej sprzymierzeńców).

NIEMIECKIE KAPITAŁY SA JUŻ OD KILKU LAT W POLUDNIOWEJ AMERYCE.

London. — Niemcy znajdujący się w Południowej Ameryce śmieją się. Można ich tam zobaczyć w najwspanialszych hotelach, klubach i restauracjach. Piją szampana do upadłego i śmieją się — jak tylko Niemiec przy piątym śmiechu potrafi. A z czego się śmieją? Przedewszystkiem z Francuzów. Śmieją się z odszkodowań; śmieją się z okupacji francuskiej i żądania Francji aby by Niemcy odbudowali jej zniszczone obszary. Śmieją się, że Francuzi poszukują pieniędzy za pomocą okupacji zagłębia Ruhr i Nadronji, chociaż powinni wiedzieć, że pieniądze niemieckie nie znajdują się w Niemczech, ale w Południowej Ameryce.

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

Przemysłowcy w południowej Ameryce powiadają, że Niemcy rozpoczęli sprowadzać do siebie, bez świń, bez pieniędzy; tam swoje kapitały już w początkach roku 1918, czyli po koszącej jedne spodnie. Aż trudno

FABRICA DE ADUBOS QUIMICOS — ROGGE & WEIGANG

Curitiba — Rua Graciosa N 128 i 130 — Telefon 280 — Paraná

Rolnikom polecamy po cenach najniższych nasze sztuczne nawozy uznane powszechnie jako najlepsze dla roli pod uprawę miji, kartofli, lizonu i t. d. Worek (50 kilogramow) tylko 14\$000.

grali. W dwa lata później gdy kwestja długów międzynarodowych i odszkodowań wojennych stała się dla nich kwestją piękną, wywieźli jeszcze więcej pieniędzy za granicę. Dzisiaj według ogólnikowego obliczenia wynika, że Niemcy mają w Buenos Aires 250,000,000 dolarów w Chile 100,000,000 dolarów i w każdej innej republice Południowej Ameryki podobne sumy.

Niemcy

Komuniści którzy coraz więcej zyskują robotników żądają gwałtownie razem ze socjalistami, by kanclerz niemiecki, centrowiec Cuno ustąpił, a jego następcą miałby rozpoznać układy z Francuzami. Po wielu miastach niemieckich przychodzi do ciągłych krwawych walk narodowców z komunistami.

Kanclerz Cuno ustąpił wraz z całym ministerjum, a jego miejsce jako kanclerz zajął Stresemann z niemieckiej partji ludowej. Powiadać ogólnie, że nowy kanclerz zgodził się na żądanie Anglii, by robotnicy w obsadzonych obszarach węglowych zaprzestali strejku i przystąpili do pracy. Wiedę dopiero Anglija przyrzekała popierać Niemcy wobec Francji.

Meksyk.

Jezus Salas poseł do kongresu meksykańskiego ze stanu Durango otworzył w piśmie do prokuratora wystosowanym przynajmniej się, że kierował bandą, która zamordowała zbrodniarza Pancho Villę kandydata na prezydenta Meksyku. Zapewnia nadto, że chciał w ten sposób pomścić liczne ofiary, które pomordował ten złoceńca.

DZIAŁ GOSPODARCZY.

O PSZCZELNICTWIE.

(Ciąg dalszy). Pan Harzeński otrzymał przeciętnie z jednej oszynki i trzy ciwercie kila — a ja z uli 10 kil.

Jedno uli ramkowy da w roku do 27 kilogramów a z racjonalną gospodarką gospodarką do 57 i 100 kilogramów.

Wszystkim tym którzy zgłoszą się obecnie, postaramy się z Szanownym Redaktorem „Ludu” o miejsce abyli nie młód, na następny.

Czas zimowy, najlepszy czas na nablienie ulów, tak, by w pierwszych dniach sierpnia młoda była już po pracy; pywać, i w grudniu być już młód cęsty-fruga, gdy taki młód ma lepszą cenę i łatwiej się sprzedaje.

W najlepszym okolicy placę za blihę młodu po 18\$000, ja za swój blihę po 30\$ za to mam blihę — dlaczego to tak? Tak dobitnie wykazałem, jak tu stracił ponosi każdy który ma oszynki, zamant uli.

Panu Harzełskiemu radziłbym, by z całą energią zabrał się do robienia uli, szkoda tyle tracić, a robota prawie ta sama, lecz przy ulach o tyle utwierdza, że nie potrzeba nabierać się z miodem, tylko z centyfragi wprost do blihę.

Wszystkim to bogactwa krajowe, jeżeli my będziemy bogatymi, to i kraj będzie bogaty — kraj nie może być nigdy bogaty, jeżeli mieszkanicy jego nie będą chętni.

Dożo a dużo razy słyszałem, że w ramkach niechęć pszczyli ciągnąć plaszów prosty; prawdą jest, że nawet w dziedzinie tutaj także nie ramkowe, że narobimy pszczyli wzdłuż i w poprzek, wobec tego ramka na oie się nie przyda — tak czy owak, musi wysylnąć plaszty z ramek, ale nie jest tu wiła przyczyn, stół tego co ramka r-b-ł.

Ramka musi być zastosowana do przyrodzonej natury pszczoły, jak urządzi jej siedzę stosowną do jej natury, to ona nie przekroczy ani na w. s. na przykład, ramko nie może być szersze, ani na w. s. o dwa i pół centymetra, a robia po trzy i cztery centymetra szerokości, natomiast z takich ramok nie ma żadnej korzyści.

C. d. n. Azaucaria MAEJAN SZYGALSKI

Rozmaitosci.

DRAMAT NA PRZEM MÓRZU

Jeden z amerykańskich proroków, ja dny z Hamburga do Nowego Jorku z trzymal się w Oporto, gdzie zajął sta tku zawiadomienia polski portugalski, z jeden z oficerów okrętu, opamowany prawdopodobnie szalen. zatakował niespodzianie kapitana okrętu, operatorka telegrafu młowego i urzędnika ożenowego, kładąc ich trupem, oraz raniąc z rewolweru jednego matyka i jednego pasażera. Oficer ten zabarykadował się następnie w kajucie, groząc śmiercią każdemu, kto się do niego zbliży. Policja portugalska musiała zorganizować regularne oblężenie kajuty, ale szalencze w ostatecznej chwili odebrał sobie życie.

ZATRZYMAŁ POCIĄG, BY SZUKAĆ ZŁĘW.

Cyt. m. w. psmach amerykańskich: Pasażerowie pociągu jadącego z L. uis ville do Memphis przetrzymali się dawno, gdy maszynista zatrzymał ogie pociąg na m. scie Tennessee. Każdy do wzdychał się skwapliwie, co się stało, kiedy n. aszynista przetrzymał pociąg z latarka i zaczął szukać na ośce. — Czyś zgubił paszport? — zapytał go, jakis ciekawy pasażer. — Nie — odpowiedział maszynista — wypadł mi mój paszport z ręki. W krótkim czasie z przelotem zbył pociąg ruszył w dalszą drogę.

NA OSWIATĘ ZŁOZYLI:

Na liście N 181, katedra St. Piusa: Go w Thunaz Coelhu: Piotr Garus 7\$, Józef Kudziak 5\$, Błażej Burda 7\$, Franciszek Mikowski 4\$, Franciszek Kniecik 7\$, Piotr Fila 4\$, Jan Kleim 4\$, Honorata Skatuj 1\$500, Andrzej Mazur 4\$, Zofia Hallbożek 6\$, Katarzyna Dyba 6\$, Józef Zawilski 7\$, Jan Buziak 6\$.

Na liście N. 47, Wiel. Siestr. Mirosierda w Thunaz Coelhu: Katarzyna Szujka 7\$, Anna Burda 7\$, Anna Piecyk 10\$, Marja Wańuch 7\$, H. S. 5\$500. Na liście N. 37, A. Mikowskiego z La gendo: A. Mikowski 6\$, A. Szczępanowski 6\$, M. Zabacz 6\$, J. Siuda 6\$, J. Bieda 6\$, J. Boliack 6\$, M. Skiba 6\$, A. Lachowski 6\$, Fr. Karwowski 3\$500, Fr. Sierpich 2\$, Fr. Buchta 1\$500, J. Nakielski 1\$.

PRÓCZ TEGO ZŁOZYLI:

Jan i Rozalja Coelhu z Arakurari 10\$, Jan Witowski z Guarany, Mirun 7\$, A. Domański z Kurtyby 12\$, Stanisław Souzek z Arakurari 7\$, Wł. domerz Kuhn i Syn z Guarany 90\$, Tomasz Zarowny z Tiatu 9\$, Iguacy Szynowski z Catanduwa 6\$, Ka. Gortner z Vera Guarany 8\$00, Tomasz Dabus z Vera Guarany 5\$, Józef Pawłowski 7\$, Feliks Duda z Kurtyby 7\$, Ka. Tomasz Konin ze Serrioli 6\$, Mchal Cronex ze Serrioli 7\$, Antoni Ci. nek ze Serrioli 7\$, Mich. i Duda ze Serrioli 7\$, Katarzyna Bora ze Serrioli 7\$. C. d. n.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. Andrzej Mikowski. — Odebrałmy 74\$000, dziękujemy. W innych sprawach wysłano list od „Oświaty”.

P. Józef Kubiński. — Otrzymałmy 20\$000, dziękujemy.

P. Jan Zetarski. — Książki do nabliżenia pod wskazany tytuł nie mamy, ale przysyłamy inną, o dowiedzijszy. Nadto ponawiamy, roz. hodzi także o piegni, posyłamy także spieśnik koscielny.

P. Mieczysław Brejnek. — N. siona p. stanęny, zapłacon i wpisał na rachunek Szanownego Pana.

Józef D. marada. — 10\$000 otrzymano, dziękujemy. Zaktęty Kom. wysyłamy.

Ka. Stanisławski. — Nowemu prenumeratorem „Lud” wstąpił.

P. Władysław Królowski. — 70\$000 odebrałmy, dziękujmy.

P. Alfred Grykiewicz. — 20\$000 otrzymano, dziękujemy, 10\$000 oddaliśmy wedg życzenia.

P. Franciszek Mielowski. — Adres zmieniłmy.

P. Bonifacy Witowski. — Przesłałmy zaliczenie, natychmiast wysłał 16\$000.

P. Władysław Sonty. — „Lud” w. s. jany.

Ostatnie wiadomosci

W NIEMCZECH cała prasa socjalistyczna i część centrowej (katolickiej) z „Germanja” na czele domaga się układow z Francją w sprawie obsadzonych obszarów nad Ruhrą.

PAPIEŻ PIUS XI. i sekretarz kardynał Gaspari, nieustannie pracują nad załagodzeniem sporu między Francją a Niemcami, w sprawie obsadzonych obszarach Nadrenji i Westfalji. Posło-

wie odpowiednich państw nieustannie chodzą na posłuchania do Ojca świętego.

(Przyp. Red. Nie można się dziwić tej zapobiegliwości Papieża, gdyż zarówno Nadrenja jak i Westfalja są prowincjami katolickimi i główną ostoją katolickiego stronnictwa Centrowego).

OGROMNE GORĄCA panują obecnie w Europie. O ile w czerwcu nawet mrozy się zjawiały, to zato w pierwszych dniach sierpnia zapanowały niesłychane gorąca. Barometr wskazuje w Madrycie stale 45 stopni Celsjusza, a w Paryżu 10-go sierpnia w cieniu wskazywał 44 stopni Celsjusza.

TEIXEIRA GOMES, ambasador portugalski w Londynie został wybrany prezydentem Portugalji. Ogólnie uważają ten wybór za dobry i szczęśliwy dla Portugalji.

W NOWYM JORKU marka niemiecka podniosła się i 9 sierpnia płacono już na giełdzie za 1 dolara tylko 2 miliony marek zamiast 3 milionów.

DO RZYMU, w odwiedziny do papieża i króla włoskiego zjadą w jesieni król i królowa hiszpańska. Widocznie sprawa rzymska czyli zatarg papieża z królem włoskim musiał złągodnić, skoro król hiszpański który dotychczas z tego powodu nigdy rzymu nie odwiedził, obecnie wybiera się w podróż do miasta wiecznego.

NOWY PREZYDENT STANÓW ZJEDNOCZONYCH COOLIDGE jest strasznym milczkiem i nie nie gada. Zapowiedział tylko że będzie dalej prowadził politykę zmarłego prezydenta Hardinga i potem nie mówi. Coolidge wogóle jest purytanem małomównym a zarazem zwolennikiem bezwzględnej wypelnienia praw.

W miastach niemieckich Zeitz, Hannover, Hamburgu, Berlinie przyzło do ciężkich walk wojska i policji z komunistami. Po obu stronach liczni zabici i ranni. W Zeitz zabito 9 komunistów, w Hannover 12.

LISTY do odebrania mają w redakcji: Józef Smoleń z Kurtyby.

KURS PIENIĘŻNY.

Funt sterling 17\$000, frank francuski 660 rs., lira 440 rs., dolar amerykański 108,150, milrejs portugalski 480 rs., pez argentyński papierowy 8\$322, złoty 7\$480, peso urug. 7\$880, peso hiszpańskie 1\$950, marka niemiecka 400,000 za 1\$, marek polskich 24000 za 1\$.

Związek Polski W KURYTYBIE

W dniu 18-go sierpnia 1923 roku ZAJAWĘ TANECZNĄ połączone z PRZEDSTAWIENIEM AMATORSKIEM. Odgrany zostanie dramat w trzech aktach Józefa Korzeniowskiego pod tytułem:

KARACOCY GÓRAJE. CENY MIEJSC: Liza naprzeciw sceny (siedem) po 12\$000, inne po 10\$000, krzesła (ro. łowe) po 8\$500, wstępy na dla sęle dla panów 2\$500, dla pan 1\$000, dla dzieci 5\$00, dla dziewczyn 3\$500 (bez prawa do krzesła łonowego) Poczatek o godzinie 8-mej wieczorem. ZARZĄD.

TOW. STAD. WISZCZUSZKO - LACZNOŚĆ I WIGODA.

urządza dnia 19-go sierpnia b. r. ZAJAWĘ TANECZNĄ o godzinie 8-mej wieczorem w własnym lokalu, na którą zaprasza się wszystkich Rodaków. Sekretarz: SZYMON BRZ. ZIŃSKI.

TOW. MUZYCZNE IM. FRYDERYKA SZOPENA W KURYTYBIE

uprasza o liczoze przybycie wszystkich członków, oraz wszystkich interesujących się muzyką i rozwojem Tow. na WALNE ZEBRANIE które się odbędzie w dniu 30-go sierpnia b. r. w sali Związku Polskiego przy ulicy Carlos de Carvalho N 73 w Kurtybie. ZARZĄD.

Rozsada z nasion z Polski

i nasion świeżo: KAPUSTA, szalata, marchew, rzępa i inne zawsze tanio do nabycia. PAWEŁ NIKODEM polski zakład ogrodniczy w Kurtybie, pierwsza ulica na lewo od drogi do Lamenji, zaraz za cementarnią katolicką. Z adresami nasion adresujemy tak: PAWEŁ NIKODEM, RUA DE MARÇO N. 28, CURITYBA. Piszmy dziś zaraz o „Nasiona z Polski”.

Za bezcen

Płaszcz dla mężczyzn
Płaszcz dla chłopców
Płaszcz dla dam

ODWIEDZCIE NAS I PRZEKONAJCIE SIĘ O NASZYCH NISKICH CENACH W

DO LOUVRE

Sprzedaz samochodow osobowych i ciężarowych.

Traktory FORDSON do prac rolnych.

Sprzedaz na wplaty

OFFICINA ROYAL LIMITADA
RUA 15 DE NOVEMBRO N. 103
Adres Telegraficzny: ROYAL
CAIXA POSTAL N. 205.
Curityba - Paraná - Brasil

Wielki skład prawdziwych wytworów „Ford” Ostrzegamy przed falsyfikatami.

Hurtownia wszelkich przyrządów i części składowych samochodów, pneumatyków, smar, oliwy, gazoliny i t. p.

BANCO NACIONAL DO COMMERCTO

ROK ZAŁOŻENIA 1916 - CENTRUM W PORTO ALEGRE
 Kapitał Zakładowy 25,000,000 - Rezerwy 19,417,280\$050
 SIEDZIBA FILJI W KURYTYBIE, WE WŁASNYM
 GMAOCHU:
 Rua 15 de Novembro N 41 - Róg ulicy Mar. Floriano
 Adres dla telegramów: »BANMERCIO« -
 Caixa Postal 136

Posiada 53 filij w najwspanialszych miastach stanu Rio Grande do Sul, 8 w stanie Santa Catharina: we Florianopolis, Joinville, Blumenau, Lages, Itajay, Porto União, Laguna i Brusque.

5 w stanie PARANA: W KURYTYBIE. Ponta Grossa, Rio Negro, Paranaguá i Guarapuava.

2 w stanie Mato Grosso: w Corumbá i Campo Grande.

Pracuje za pomocą rozległej sieci korespondentów w kraju i zagranicą. Potrąca weksle i czeki w walucie krajowej i zagranicznej.

Udziela pożyczek, skupuje i sprzedaje waluty.

Wstawia nakazy płatnicze listownie, czekami lub telegrafem do wszelkich miejscowości w kraju i zagranicą

Zajmuje się ściąganiem długów handlowych.

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący (conta-corrente), za wypowiedzeniem i na stały termin, płacąc korzystne procenty.

Utrzymuje osobny oddział wkładek ludowych, usany przez Rząd Federacyjny dla drobnego przemysłu, przyjmując wkładki od 25000 do wysokości 5000000, wypłacając zaś do wysokości 1000000 tygodniowo bez poprzedniego wypowiedzenia.

Przyjmuje kosztowności walory, police i t.p. celem przechowania; na co przeznaczony jest obszerny i mocny dom pewny.

Zajmuje się ściąganiem rachunków i zaległości z urzędów skarbowych, federalnych, stanowych i municyjalnych; zakładów fabryk, handlow i t.p.

7

Dr. MIROSLAW SZELIGOWSKI

BYŁY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH.

LEKARZ I OPERATOR

KURYTYBA - RUA S. FRANCISCO N. 25.

Leczy według najnowszych sposobów.

WYKONUJE WSZELKIE OPERACJE CHIRURGICZNE.

Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje badań i leczy promieniami Roetgenau. Posiada własne laboratorium do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby ukryte.

ZAMIEJSCOWY UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE

„A VENCEDORA“

FABRYKA KARMELKÓW I CUKIERKÓW W NAJLEPSZYCH GATUNKACH I W PAPIERKI OWIJANYCH:

Malinowych, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych, mlecznych i dużo innych. Prócz tych mam inne jeszcze gatunki specjalne nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.

Upraszam Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się o tym, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie

Franciszek Zachowski

CURTYBA - Rua Cabral N 53 - PARANA

KOLONJA Cel QUEIROZ

(Amola Faca)

Przeprowadza parcelacje i udziela informacji:

WŁADYSŁAW RADECKI - AMOLA FACA - PARANA

Informac. bliższych p. BOLESŁAW WENDELEWSKI W BARRO

Najlepszy srodek

od reumatyzmu

REUMATOL

DOSTAC MOŻNA W

APTECE POLSKIEJ

Rua 15 de Novembro 5 - Kurytyba.

Chcecie kupić tanio?

NACZYNNIA PORCELANOWE, ŻELAZNE, NARZĘDZIA ROLNICZE, FARBY, OLEJ, DROBNE RZECZY, SZKO DO OKIEN i t. d. - ŻELAZO W SZTABACH.

Kupujcie tylko

W CASA VERMELHA
 Rua José Bonifacio N. 15.

Niemieckie farby „BAYER“

dla użytku domowego celem farbowania wełnianych, bawełnianych i jedwabnych materiałów sprzedaje się w wszelkich ilościach i kolorach w sklepie

„Carlos Luhm“

RUA RIACHUELO N. 52 CURITYBA - PARANA
 (Gdzie miał sklep p. Piotr Harmata).

81

BACZNOŚĆ KOLONIŚCI!

Cegielnia i Fabryka Dachówek

w Thomas Coelho

STACJA KOLEJOWA BARIGUY (PARANA)

poleca cegły wszelkiego rodzaju, dachówki zarówno francuskie jak i inne.

46

Cegielnię tę, dawniej własność p. Jana Wozniaka nabyła spół. polska p. p. Jana Filipaka, Józefa Rosy i innych. Obsługa zamówień, czelena, transporty, wyrobów staranne. Nadmienimy, że dachówkę francuską cegielni z Thomas Coelho wyszczególniono na przedwstępnej wystawie w Kurytybie.

CASA IDEAL

CURITYBA - RUA JOSÉ BONIFACIO N 9 - PARANA
 W pobliżu Katedry

Przybywając do Kurytyby nie omieszkajcie odwiedzić naszego sklepu obuwia. Ponieważ posiadamy własną fabrykę obuwia, jesteśmy w stanie obsługiwać każdego fregana wedle gustu i życzenia.

Prócz obuwia najrozmaitszego gatunku prowadzimy także wielki skład podszew, gum, farb, szuflakosy i cholewki.

OBSEŁUGA TAKŻE W JEZYKU POLSKIM. - FILJE NASZA PRZY ULICY 15 DE NOVEMBRO N. 81 LIKWIDUJEMY OD 1-go MAJA B. R.

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

26

Silę Herkulesa

dodaje piwo z browaru

ATLANTICA

przewyższające wszystkie inne.

10

CURITYBA

Casa Metal

CURITYBA

CAIXA POSTAL 140

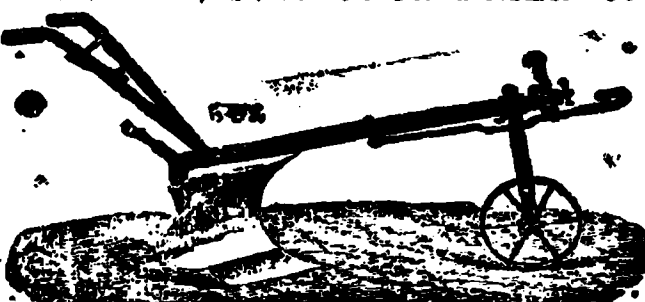
RUA 15 DE NOV. 44

Jose Hauer Junior & Cia.

WIELKI SKŁAD ŻELAZA I STALI W SZTABACH I W PEYTACH, ŚRUB, GWOZDZI KUR, ŁAŃCUCHÓW I INNEGO ŻELASTWA DO WOZÓW.

Wszelkiego rodzaju rzemiosła i maszyny

OLEJE, SZKŁA, DRUT GŁADKI I KOŁCZYSTY, MASZYNY ROLNICZE I T. P.

NADCHODZA CODZIENNIE
 NOWE TRANSPORTY PEŁ-
 GÓW RUDOLFSACK.

8

TOWARZYSTWO FRANCUSKIE ŻEGLUGI MORSKIEJ „Chargeurs Reunis“ i „Sud Atlantique“

Reguluar odbywa z portów Santos i Rio de Janeiro do (11. września) Bordeaux. Komunikacja odbywa się najwygodniejszą statkami luksusowymi p. silaz-uceni, które od wyjazdu do Santos do Francji w 16 dniach. Orka statkami specjalnie urządzona; a na lądach w których zna się najwygodniejszą podróż. Blat: umiarkowany, a w czasie podróży 3000 kl. Podróż z Bordeaux do Santos 10 dni, a z Santos do Bordeaux 10 dni. Szwajcarski: Crecholsoni umiarkowany wykwalifikowanych świadków przewoźników

NAJBLIŻSZY ODJAZD DO EUROPY:

Z Santos

Z Rio de Janeiro

„DESIRADE“

25-go Sierpnia

2-go Września

„LUBETIA“

21-go Września

20-go Sierpnia

„QUESSENAL“

21-go Września

16-go Września

„ALBA“

21-go Września

22-go Września

Sprzedaje bilety z Kurytyby do Polski oraz z Polki do Brazylji i t. z. (biletów do chumoda) załatwia i bliższych informacji udziela

Francisco J. Gonçalves

FRANCISCO J. GONÇALVES
 Praça Senador Correia N. 3 -
 Curitiba - Paraná.
 Kłosa, pęczalki różnego rodzaju i roz-
 miaru.
 CENY UMIARKOWANE! CENNIKI ZA
 DARMO!

Fabryka Cukierków „AURORA“

JÓZEFA KULI
 Wyrabia cukierki w najlepszych gatun-
 kach i karmelki owinięte w papier (pa-
 las) we wszystkich odmianach.

Ulica Martim Affonso N. 16
 CURITYBA, PARANA, BRASIL

Podaję do wiadomości Szanownych Rodaków, że z dniem 5-go lipca otworzyłem przy ulicy São Francisco N. 56 (esquina rua Barão do Serro Azul) w Kurytybie

Gospodę Polską

w której Szanowni Rodacy znajdą za umiarkowanym wynagrodzeniem wygodnie urządzone pokoje i kuchnię smaczną i zdrową. - Przyjmuję stałych stołowników za umiarkowanym wynagrodzeniem.
 BEZŁATNA KAPIEL GORĄCA I ZIMNA

Artur Gosławski

KOLONIZACJA

Na nowej bardzo kwitnącej kolonii »Bom Succesu« sprzedaje się pierwszej klasy ziemi herwalowe i bardzo urodzajne ziemi do sadzenia.

Kolonja »Bom Succesu« jest węzłem łączącym drogi Florianopolis - Blumenau - Imbo-Itayopolis - Mafra.

Nadto są do sprzedania: Fazendy 50 alkwrowe, 10 alkwrowe i 200 alkwrowe. Każda fazenda ma kamp, herwa mata i ziemię uprawną. - KUPUJCIE!

Bliższych informacji udziela agencja kolonizacyjna.

Germano Ortel
 Itayopolis, Estação Mafra, Santa Catharina. 19

JACEK DROMLEWICZ LEKARZ - DENTYSTA

Żeby skutecznie z podniebienia i do podniebienia w złote i kruszku. Płonowanie, wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. CENY PRZYSTĘPNE.

Curityba - Rua Riachuelo N. 8

Padaria Reforma.

IGNACY HABITH
 Curityba, Dr. Candido de Abreu N 66
 Nadawcy: najtanie pieczywo! Dobra-
 sługa.
 Zakup i sprzedaż wszelkich produktów krajowych.

Drożdże.

Mocne, rzadkie, zawsze świeże DROŻDŻE można nabyć każdego czasu w piekarni JANA JOWAKA przy ulicy JOÃO GUALBERTO N. 4.

69